

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 450 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.**Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.**

Pe calea înțelegerii.

Pe calea înțelegerii așternută și arătată de șeful guvernului nostru, contele Tisza, încreștăm cu satisfacție trei etape nouă.

În cursul convorbirilor, ce premierul nostru a avut cu reprezentanții comitetului național, s'a sulevat ideea, să fie rugate autoritățile noastre bisericești și școlare, să arete acelea gravamine de natură bisericească și școlară, cari s'ar putea delătură, independent de reușita convorbirilor și fără schimbarea legilor în vigoare, și a căror delăturare s'ar arăta potrivită pentru așternerea căii spre atât de mult dorita înțelegere cu reprezentanții politici ai Românilor din patrie, și astfel cu întreg poporul român din Ungaria.

Autoritățile superioare ale celor două biserici românești au și răspuns încă atunci dorinței exprimate și au arătat doleanțele. Știm, că de fapt guvernul țerii a și sanăt și delăturat mai multe din neajunsuri, prin ce s'au îmblânzit relațiile și am ajuns până la promisiunile sârbătorești, cuprinse în memorabila epistolă a premierului nostru, adresată înalt Preasfințitului Mitropolit Mețianu.

Dintre dorințele manifestate de autoritățile bisericești, guvernul a luat acum iar câteva în considerare.

Era una dintre plângeri, că la școlile primare, susținute de bisericile noastre românești, toate condicele și evidențele se purtau exclusiv în limba statului și nu era voie, ca inspectorul bisericesc să poată face, cu ocazia revizuirilor săvârșite în cercul său de activitate, vreo observare în limba românească, ca limbă de propunere a școlii, fără ca dl inspector regesc de școală să-și iasă din sărite și să strige după inter-

venția procurorului și a jandarmilor, împotriva răsvrătorului protopop.

Și bine să ne însemnăm, că legea admitea foarte bine interpretarea, după care condicele și protocoalele toate aveau să fie conduse în două limbi.

Ei bine, gravamenul acesta a încetat; Ordinațiunea ministrului regesc de culte, care poartă numărul 23500—1915 dă voie autorităților școlare, ca toate tipăriturile și formularele de evidență folosite la școlile comunale și confesionale, populare și repetiționale cu limba de propunere nemaghiară, pe lângă limba oficială a statului se poată fi conduse în a doua columnă în limba de propunere a școlii, adică la noi în limba românească.

Știm și prevedem, că iar vor fi de aceia, cari bagatelizează concesiunea aceasta a guvernului. Fie că nu au dreptate, căci și dacă nu ar vrea să recunoască marea umilire, la care era expusă limba bisericilor noastre, în care limbă organele bisericești erau împedecate a face însemnări și observări în protocoalele școlare, îi rugăm să socotească sentimentul părinților țărani, la cari se întorceau pruncii dela înscrierea în școala lor sătească, aducând în mână câte un certificat, pe care fetița lor Floarea să numea Virág, Aurora — Hajnalka, Constantin — Szilárd

O altă plângere era, că în art. de lege XXVII—1907 întâiasdată s'a fixat în lege obligamentul de a se propune și studiul religiunii în școlile repetiționale în limba statului. Legea nu o spunea aceasta respicat, dar din întreg contextul urma o asemenea interpretare și legea de fapt astfel a și fost interpretată. Autoritățile bisericești superioare nu au putut să se mulțămescă cu o asemenea dispoziție a legii și toate cereau cu insistință,

ca să fie respectat dreptul natural și dumnezeesc, anume ca religia să se propună și învețe în limba maternă a pruncilor. Glasul acesta a găsit acum ascultare, iar în ordinul ministrului de culte dat cu numărul prezidial 730—1915 să lasă bisericilor libertate deplină a propune studiul religiei și la copiii din școala de repetiție, în limba maternă.

Cu ocazia convorbirilor din anul trecut, s'a cerut guvernului și înființarea unor institute de cultură cu caracter de stat și cu limba de propunere românească. Guvernul a stăruit consecvent pe lângă acel punct de vedere, ca institutele de cultură susținute de stat și cu caracterul statului, instrucția are să se facă în limba statului. Încă tot atunci guvernul a recunoscut fără șovăire, dreptul bisericilor noastre de a putea ridica și deschide instituțiuni culturale de caracter bisericesc pe cheltuiala lor proprie, făgăduind în acelaș timp, că din visteria statului va ajutama aceste institute, în proporții în care finanțele țării vor îngădui.

În direcția aceasta încă avem de înregistrat o faptă pozitivă și îmbucurătoare a guvernului.

Știm anume, că amândouă bisericile noastre duc o lipsă foarte simțită de dascăli. Durere, că la preparandii se prezintă mai tot elemente mediocre și numai din sinul populației celei mai sărace. Urmează de aici, că nivelul dascălimii — deși s'au făcut progrese însemnate în această privință — nu corăspunde așteptărilor poporului nostru, iar rezultate privitoare la progresul nostru cultural nici pe departe nu este în proporție cu jertfele, ce le aduce poporul pentru școala sa.

Răul acesta nu se poate curma decât prin selecțiunea elementelor, ce se primesc la pedagogii și prin atragerea de elemente nouă pe

aceasta carieră. Se poate face aceasta mai ales prin intrarea cât mai număratoasă a fetelor pe cariera învățătoarească, în ultima analiză prin înființarea de preparandii românești de fete, după ce conform legii, fetele nu au voie să-și facă educația la preparandiile de băieți.

Necesității acesteia a fost chemată să răspundă preparandia de fete deschisă în toamna trecută în Lugoj. Cât a fost de necesară aceea instituție arată faptul, că pe lângă 28 eleve ordinare s'au mai înscris, tot pe cursul prim, încă alte 30 eleve privatiste, deși legea într'un curs nu admite mai mult de 30 eleve.

Lipsa aceasta, care în urma pierderilor de bărbați, suferită în războiu, va fi și mai întetitoare în viitor, a îndemnat consistorul episcopesc din Gherla, ca să încunoștințeze guvernul țării, *că la prima Septembrie va deschide o preparandie românească în Gherla*, în care va primi în condiții egale și fete române gr. or., doritoare a-și câștiga diploma docentală.

Și guvernul în butul greutăților extraordinare prin cari trece patria, a luat cu rescriptul său Nr. 5175—1915 la cunoștință aprobătoare hotărîrea consistorului gherlan și-a pus în vedere ajutorul de stat pentru salarizarea puterilor didac-

tice, conform condițiilor aflătoare în vigoare la preparandiile românești deja existente dela Orade, Lugoj și Gherla.

Iată celea trei etape nouă pe cari cu plăcere le încrestăm pe calea ce duce spre înțelegere.

Credincioși țintei noastre, urmata dintru început, suntem neșovăitori întru manifestarea recunoștinței noastre față de binele și dreptatea ce ni-se face.

Celea două ordinațiuni, și încuviințarea și ajutorarea preparandiei de fete din Gherla sunt fapte reale de ale guvernului nostru, pe cari și în mijlocul zângănitului de arme și în bubuitul tunurilor le observăm, fixăm și arătăm obștii românești. Asemenea fapte stărnesc în noi sentimente calde și nutresc nădejdea într'un viitor mai bun.

Limba de catehizație în școlile de repetiție.

Ordinul ministerial Nro 730—1915.

Privitor la întrebuintarea limbii de catehizație în instituturile de învățământ a instrucției populare în rescriptul meu adresat forurilor venerabile eclesiastice cu numărul 1798—1914, am dispus astfel considerând legătura strânsă ce există între instrucția religiunii și vieța morală, instrucția religiei poate fi provăzută în instituturile de învățământ ale instrucției populare în limba maternă a școlarilor.

După ce în acest rescript al meu între instituturile de învățământ înșirate despre cursurile repetiționale ale școlilor elementare nu s'a făcut amintire deosebită, în urma unei chestiuni — că dispoziția amintită poate fi oare aplicată și la aceste cursuri — văd a fi necesar, ca o întregire a dispoziției mele citate, enunțarea, că instrucția religiei de asemenea poate fi provăzută în cursul repetițional al școlilor elementare, atât în școlile repetiționale generale cât și în celea de economie în limba maternă a școlarilor.

Toate acelea considerante deosebite, cari au motivat în cursul de toate zilele al școlii populare, cât și în celealalte instituturi ale instrucției populare, voia de a putea fi predată religia în limba maternă a școlarilor subversează și la instrucția religiei în școlile repetiționale. La luarea în considerare, aceste puncte de vedere, nu poate să servească de impediment împrejurarea, că în urma art de lege XXVII 18 § din 1907 limba școlii este în toate cursurile școlii de repetiție cea maghiară. Religia, care e în strâns nex cu riturile are între celealalte obiecte o situație deosebită, care își află mai ales expresiunea că statorirea materialului școlar al acestui obiect și împărțirea lui pe cursurile anului, cade în sfera de drept a forurilor bisericești. Dispozițiile referitoare la predarea celoralalte obiecte în deobște cunoscută așadară abia pot să fie aplicate în tot cuprinsul lor la instrucția religiei după natura lucrului și astfel dispoziția paragrafului citat nu se referă și la limba de propunere a religiei.

Se înțelege de sine însă, că atunci când astfel instrucția religiei se poate face și în școlile naționale în limba maternă a școlarilor, se aplică în întregime dispoziția mea cu numărul 1797—1914 prez. referitoare la aceste cursuri, din care motiv, cu provocare

FOIȚA.

Cuvânt funebral,

rostit la groapa profesorului seminarial
Dr. Vasile Moldovan,

de Dr. Victor Bojor.

(Continuare).

II.

Adormitul în Domnul s'a născut în 28 Ianuar 1881, în comunitatea bisericească-Caianul-mic din comitatul Solnoc-Dăbâca. Tatăl său, preotul George, din acel sat, de micuț l'a dat la școală, dorind din adâncul inimii sale iubitoare, ca fiul său cel întâi-născut, să fie dedicat slujbei celei mărețe a altarului Domnului. Clasele gimnaziale și le-a făcut în vestitul centru grănițaresc Năsăud, la gimnaziul fundațional de acolo. — Tinărul student Vasile Moldovan se distinge între toți conșcolarii săi prin talentul său și în toate clasele e totdeauna cel dintâiu, cel mai bun, cel mai diligent. Depunând examenul de maturitate cu distincție în anul 1900, în vara aceluiaș an vine la concurs să fie primit în numărul clerului tinăr. Episcopul Dr. Ioan Szobó îl destinează pentru seminarul central din Budapesta, unde în curs de patru ani ascultă studiile teologice la universitatea de acolo. Tinărul cleric Va-

sile se distinge și întru aleasa mulțime de clerici trimiși de episcopii tuturor diecezelor din țara întreagă, pentru cvalificarea teologică mai înaltă. Dovadă ne sunt protocoalele de informațiuni și clasificări din seminarul pestan, cari trimițându-se și aici sunt induse în protocoalele seminarului nostru domestic. Din acelea limpede se vede, că tinărul cleric Vasile în toți patru anii de telogie e tot mereu eminent în studii. Se distinge prin o diligență vrednică de laudă în progresul în științele teologice. E un tinăr plăcut la toți pentru firea sa modestă și blândă, pentru împlinirea cu evlavie a datorințelor religioase, pentru iubirea de pace între frați.

Terminând cursul teologic, superiorii îl recomandă ca foarte vrednic, de-a fi hirotonit și de-a i-se încredința oficii mai înalte.

Sfârșind cursul teologic petrece un an la casa părintească, în care restimp se pregătește pentru depunerea celor 2 rigoroase, cari le mai avea de făcut, și cari li și succed. În anul 1905 e hirotonit întru preot celibe și e aplicat în Cancelaria diecezană, ca oficial la s. Consistor.

În luna Aprilie a anului 1906, devenind vacantă catedra profesorală de studiul biblic, dela seminarul teologic, la aceea catedră e denumit, ca cel mai vrednic, tinărul preot Vasile Moldovan.

În anul 1908 e promovat Doctor în științele teologice la Universitatea regească

din Budapesta. În Gherla apoi pe lângă oficiul de profesor i-se încredințează mai multe slujbe, așa e catehet la tinerimea română gr.-catolică dela gimnaziul de stat din loc, e profesor ajutor la preparandia diecezană, e secretar la tribunalul matrimonial etc. Acestea oficii se năzuește a le împlni cu toată conștientiositatea, cu acurateță, deși fizicul său era debil.

Ca preot mai în toate zilele celebra s. liturghie. Vesteste des cuvântul lui Dumnezeu la studenții săi pe cari li crește în frica lui Dumnezeu, în evlavie, în dragostea lui Dumnezeu și a bisericii noastre. Predică de multe-ori în satul său natal, ajutând astfel pe bunul său părinte-tată, întru împlinirea grelei sarcini a păstoririi sufletelor. Predică la misiuni populare și prin alte sate, când numai i-se dă ocaziune. Evlavia sa s'a manifestat tot mai ales în morbul său lung și greu, pe care l'a purtat ca pe o cruce dată de cel de sus, fără de murmur, mărturisindu-se și împărțându-se cu preasfânta taină a Cuminecăturii de mai multe ori.

A dezvoltat apoi adormitul în Domnul și altă activitate extrascolară și extraoficială. A cultivat literatura bisericească, iar publicațiile sale li proceau viitor frumos. Înființându-se aici în Gherla un Despărțământ deosebit al Astei, constătător din vre-o 60 de comune, dânsul este ales dela început de secretarul acestui Despărțământ. În acest oficiu, nu s'a îndestulit numai a îndeplini

la aceasta, rog respectuos forul venerat eclesiastic ca să binevoiască a dispune, ca în toate școlile de repetiție, astfel și în cari școlarii cu limba maternă maghiară se află numai sporadic în număr mai mic, instrucția religiei fie cărnua dintre școlarii maghiari să se facă în limba lor maternă.

Budapesta, 25 Februarie 1915.

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice.

Concedierea soldaților pe timpul lucrărilor de primăvară. În „Monitorul oficial” se publică ordinul ministrului de honvezi prin care se concediază soldații agricultori pe timpul lucrului de primăvară. Concedierea se referă nu numai la particulari, ci și la grupuri de câte 20 soldați muncitori, cari vor fi puși la dispoziția comunelor sau a proprietarilor de pământ și vii spre a săvârși lucrările necesari pe proprietățile lor.

Concediul se dă pe 14 zile și îl capătă toți soldații agricultori și muncitorii agricoli, afară de cei bolnavi și reconvalescenți întru cât acești din urmă nu vor putea fi aplicați la lucrul câmpului.

Concediul trebuie să-l ceară fiecare soldat în persoană cu ocazia raportului obișnuit. Eventualele rugări trimise ministrului de honvezi, nu vor fi luate în considerație. Soldații vor fi concediați în localitatea unde au muncit mai pe urmă.

Concediul se dă celor aparținători corpului din Budapesta, Pojon și Timișoara cu ziua de 10 Martie, la corpul din Zagrab în 15 Martie, la cel din Cașovia și Sibiu în 20 Martie. În comitatele de nord și celea muntoase se va da cu două săptămâni mai târziu. Asupra celor concediați oficiile comunale vor purta ziar în toată regula și vor supravevedi, ca cei concediați să lucre.

Întru cât se va simți lipsa brațelor de lucru pe undeva în jur, vor dispune, ca cei concediați să fie transportați la lucru acolo. Cererea pentru grupuri de soldați și muncitori, este a se îndrepta către comanda cea mai apropiată unde e staționat corpul supletor și e a se vedea cu primăria comună. Grupurile de soldați sunt a se prevedea cu alimente de proprietar, care li și plătește cu ziua după cum se obișnuiește în acel ținut. Ministrul de honvezi reacearcă oficiile comunale, ca se raporteze despre celea experiate cu ocazia acestor concedieri, ca la proxima concediere eventualele neajunsuri să poată fi luate în considerare.

Războiul european.

Budapesta, 9 Martie, (Oficial.)

Pe frontul dela Vistula spre nord s'au dat lupte înverșunate de artilerie și ieri după amiază. Spre sud dela Lopusno am respins cu ușurință atacul rusesc. Cu atacurile noastre din jurul Gorlice am sporit numărul prinsonerilor. Pozițiile ocupate — pe lângă toate eforturile dușmanului a le recupa — le ținem.

Pe frontul din Carpați se repectesc neîntrerupt atacurile dușmane, pe cari le alungăm cu putere mai mare sau mai scăzută, după cum este posibilă acțiunea trupelor, așa le-am respins și ieri, cauzând dușmanului mari pierderi.

În atacul vehement al Rușilor, cari au străbătut până la Torlasaink, iarăș am făcut prinsoneri 600 ostași.

Mersul nefavorabil al vremii, care este de câteva zile în Carpați, pre-

tinde recerinte excepționali. Trupele venind în contact cu dușmanul, sunt în luptă ziua și noaptea și de mulțori sunt silite să atace în frig și zăpadă, sau să-și țină pozițiile în apărare mai ales față de numărul preponderant al atacurilor. Ținuta trupelor, precum și a singuraticilor luptători, cari iau parte în aceste lupte, este vrednică de cea mai mare laudă.

Budapesta, 9 Martie. (Oficial.)

Frontul apusean: Trupele noastre au ocupat dela francezi 2 tranșee situate pe înălțimea Loretto, am făcut prinsoneri 6 ofițeri, 280 ostași și am capturat 2 mitrailaze și 2 tunuri de calibru mai mic.

Luptele din Champagne încă nu s'au sfârșit. Spre nord-vest de Le Mesnil înaintarea dușmanului a fost împiedecată de atacul artileriei noastre.

În Vogezi operațiunile sunt împiedecate de ceață și zăpadă. Dela Münster spre vest și Sennheim spre nord luptele încă decurg.

Frontul ostic: Atacul rusesc dela Augustow spre est, s'a zădărnicit cu pierderi mari.

Dela Lomza spre nord-est, dușmanul după un atac nesucces, ne-a lăsat 800 prinsoneri. Luptele ce se dau spre nord-vest încă nu s'au isprăvit. În luptele dela Prasnitz spre nord-vest și vest, pentru noi au decurs favorabil, aci am făcut prinsoneri 1000 ostași ruși. Atacul rusesc dela Rawa spre nord și Novomiasto spre nord-vest l-am respins. Aici am făcut prinsoneri 1750 ostași.

afacerile scripturice, ci a început a cutriera satele Despărțământului ca să corăspundă poruncii Mântuitorului: „Mergând învâțați...” Din frumoasele sale cunoștințe câștigate cu muncă și studiu îndelungat, voește să împărtășească și poporului de rând, de pe sate, care durere, zace și azi în atâta întunec și nepăsare în multe privințe. Avem lipsă de suflete mari, de Apostoli înflăcărați, cari să-l trezească, să-l pornească la fapte strălucite, la hotăriri mărețe, să-l îndemne să-și iubească limba, legea, obiceiurile, datinile celea sante și bune strămoșești, să se lapede de ce e rău, păcătos, ce duce la rușine și perire. Și vai — Jalnici ascultători — puținii apostoli avem noi azi, cari să fie entuziasmați de adevărată dragoste față de bunul nostru popor!... Azi mulți fruntași de-ai noștri își bat capul numai cu interesele lor private, particulare, familiare, de interesele, de obște bată-și capul alții, pe ei nu-i privesc!... Adormitul în Domnul a fost unul, dintre acei înflăcărați puținii Apostoli, pentru binele de obște al poporului nostru, care cu drag se ducea în mijlocul lui. Li lumina, li abătea dela rele pe bieții românii noștri. Turna în popor dragoste față de tot ce e bine și frumos, față de scumpa noastră limbă și obiceiurile strămoșești. Așa dară marea pierdere a lui o plângem cu drept și pentru aceea, că în el am pierdut nu numai un înflăcărat Apostol al culturii și literaturii poporului român! Pentru lățirea acesteia ni-

zuitu-s'a, străduitu-s'a în tot chipul și cu cuvântul viu și cu scrierile sale, ca așa să se facă vrednic fiu al neamului, din care a ieșit și din care a făcut parte!

Și acum iubite în Hristos frate și coleg! Tu și-ai plinit cursul tău în această viață... credința o-ai păzit, datorințele și sarcinile, cari și-s'au pus pe umeri le-ai suportat cu credință! Nu mai rămâne decât să-ți dăruiască Dumnezeu — dreptul nostru judecător cununa vieții, cununa fericirii veșnice!!

Înainte însă de a te despărți de noi, prin slăbul rost al meu îți i-ai rămas bun dela iubitul tău tată, mamă, dela surori și dela frate, dela cumnații tăi și dela toate rudeniile tale! Le mulțamești pentru iubirea lor avută față de tine și-l rogi pe Preabunul Dumnezeu să-și rezerve în belșug darurile sale asupra lor, pentru iubirea care și-au dovedit-o. Le mulțamești mai ales scumpulor tăi părinți pentru grijile, năcazurile, cari le-au îndurat crescându-te și îndeosebi dragii tale mame carea, cu atâta iubire te-a îngrijit în morbul tău lung și-n ale cărui călduroase brațe și-ai dat Ziditorului, blândul tău suflet. Rugându-i să te ierte de cumva le-ai greșit ceva, le ceri asupra-ți binecuvântarea părintească, ca să Te poți înfăoșa înaintea veșnicului Judecător cu toată încrederea...!

Te întorci apoi către preasfințitul Arhiepiscop și bunul nostru Părinte Episcopul nostru diecezan, care cu multă dragoste te-a

cercetat de atâtea ori pe patul tău de boală și prin cuvintele dulci părintești și-a alinat durerile și a vărsat în sufletul tău balsam de mângâiere... Te întorci către preabunul Arhiepiscop, li mulțamești din toată inima pentru afecțiunea și dragostea, cari și-lea păstrat tot mereu în inima sa plină de iubire către toți, și sărutându-i încodată sfințita dreaptă... implorzi binecuvântarea lui, cu carea întărit să te poți înfăoșa înaintea veșnicului Dumnezeu!..

În urmă îți ia rămas bun dela venetii membrii ai Capitlului catedral, dela frații tăi colegi dela teologie, preparandie, dela profesorii gimnaziali, dela întreg clerul gremial, dela toți elevii și cunoscuții tăi, și dela toți cari au venit să-ți petreacă trupul tău, pe calea din urmă. Le mulțamești și li rogi să nu te uite niciodată, să se roage pentru repausul și odihna sufletului tău, iar frații tăi preoți să celebreze o sfântă liturghie, și să se roage pentru tine, ca bunul Dumnezeu să-ți primească blândul tău suflet în locașul său ceresc: unde nu este durere, nici întristare, nici suspinare, ci viață fără de sfârșit. Amin.

În cimiter a vorbit în numele societății Alexi-Șincai, prezidentul aceleia, Traian Șimon, care și-a luat rămas bun dela iubitul profesor și conducător al societății cu înduioșitoare cuvinte.

Constantinopol, 9 Martie. (Oficial).

Cartierul general anunță: Ieri au atacat întăriturile dela Smirna trei pancerate dușmane. Atacul s'a dat dela o depărtare mare și a durat trei ore, după atac s'au retras. Astăzi înainte de amiază au bombardat o oră inconștinuu, dar fără rezultat. Atacurile nu ne-au cauzat nici o stricăciune, iar după amiază 4 năi engleze de răsboiu, dela o depărtare mare, perândându-se, au bombardat întăriturile dela Dardanele, dar s'au retras fără rezultat în Tenedos.

În sânul Saros, un crucișător dușman, care a bombardat ținutul Harab-Bulair, a fost lovit de două granate.

Pe englezi, cari au încercat să ajungă în Irak pe cursul râului Korun, i-am bătut din nou.

Trei batalioane pedestre engleză, trei tunuri cu tir repede, un tun de deal, o baterie de mitralieze, precum și o companie de cavalerie au încercat să atace, în 3 Martie, pozițiile noastre, cari sunt pe teritoriul Ahvaz. Contraatacul trupelor noastre, sprijinit de voluntari, a respins pe dușman până la râul Karun. Dușmanul lăsând în urmă 400 morți, mai multe sute de răniți și mulți prinsoneri, s'a refugiat în cea mai mare disordine pe năile ce așteptau spre sud dela Bender-Lasrie. Între cei căzuți se află și un general și patru ofițeri englezi. Am capturat 3 tunuri, 500 puști, 200 cai și muniție în cvantitate mare. Pierderile noastre sunt bagatele.

Diverse.

Garanta postală restrânsă. Ministrul de comerț, baronul Harkány, publică o ordinațiune în înțelesul căreia posta nu mai ia răspundere pe timpul răsboiului pentru daunele ce ar obveni din pierderea sau întârzierea obiectelor și scrisorilor trimise, dacă dauna este cauzată de evenimentele răsboiului, ori din alte motive în legătură cu răsboiul.

În jurul dimisiei guvernului grecesc. Ziarul „Corrier dela Sera“ publică amănunte despre decurgerea consiliului de coroană. Șeful statului major, Dusmanis, a aprobat vederile regelui, care este de părerea, că Grecia să nu se amestece în răsboiul mondial prin o acțiune prea pripită. Dacă porțile grecești ar servi de bază pentru operațiunile strategice ale ententei, Grecia și-ar câștiga în Germania dușmani. După ziarul „Secolo“ Venizelos stăruia, ca Grecia să sprijinească acțiunea militară a ententei, dându-i un ajutor de 300 mii ostași.

Șefii partidelor, foștii miniștri, au protestat față de propunerile lui Venizelos. Fiindcă regele nu aproabă politica guvernului, ministrul prezident Venizelos a anunțat dimisiunea cabinetului.

Regele Constantin a chemat la sine pe fostul ministru prezident Zaimis și l-a însărcinat cu constituirea noului cabinet.

Lui Zaimis nu i-a succes formarea noului cabinet. El a remis însărcinarea primită.

Noul guvern grecesc. Din Atena se anunță, că regele a încredințat pe Gunaris cu formarea noului cabinet, care s'a constituit în modul următor: Ministrul prezident și de răsboiu — Gunaris; de externe — Zognafhos Christakis; de comerț — Baltadsis; de culte și instrucție — Vozikis; de finanțe — Propopapadakis; de interne — Triantafyllakos; de agricultură — Eutaxias; de justiție — Zaldaris; de marină — Stratos. Regele a aprobat lista noului guvern. Miniștrii vor depune jurământul mâine după amiază.

Chemarea la serviciul activ al voluntarilor din 1895—1896. Ministrul de culte și instrucțiunea publică a întreprins pe lângă ministrul de răsboiu, ca studenții universitari și cei dela școlile medii asentați și cu drept de voluntar să fie chemați la serviciul activ numai pe 15 Aprilie. După cum se comunică acum în „Monitorul Oficial“ atât ministrul comun de răsboiu, cât și cel de honvezi au satorit termenul de chemare la serviciul activ privitor la numiții studenți pe ziua de 15 Aprilie. Favorul acesta l-au dat și celor din 1891.

Chemarea sub drapel a soldaților concediați. „Monitorul Oficial“ comunică ordinul ministrului de răsboiu prin care toți soldații aparținători honvezimii și gloatelor, cari dela decretarea mobilizării au fost supravizitați și concediați sunt chemați pe 1 April sub drapel.

Opreliște de export în România. Ministrul comun de finanțe Costinescu a înaintat camerei un proiect de lege, după care exportul de cucuruz, fasole și făină cad sub tariful de vamă, iar exportul de săcară și ovăs, este interzis.

Brutarii la ministrul de răsboiu. Societatea brutarilor maghiari își trimite la Viena treizeci de delegați, cari se vor prezenta în audiență la ministrul de răsboiu Krobotin. Societatea brutarilor vrea să mijlocească dela ministrul pentru transportarea făinei ședule cu cari își transportă miliția alimentele, iar împărțirea făinei din capitală să li-se conceadă lor.

Alimentele ostașilor. După ordinațiunea mai nouă a ministrului de răsboiu, ostașii aflători pe teatrul de luptă capătă pe zi 400 grame carne, 700 grame pâne, 30 grame sare, 1/2 gram piper, la amiază 6 decil. vin, tot atâtă și seara, 140 grame fierură, 92 gr. conservă de cafă, și 36 grame tăbac, sau în schimb 10 țigarete.

Mulțămită publică. Înalt Președintele nostru Părinte Arhiepiscop și Metropolit, Dr. Victor Mihályi din Blaj, cunoscând neajunsurile noastre acum la înființarea noii noastre parohii, s'a milostivit și a dăruit pe scama capelei noastre următoarele obiecte, cari pentru noi sunt de o valoare cu atât mai mare, cu cât ne lipseau cu totul: 1. O cruce de argint de probă pe s. altar în preț de 159 cor.; 2. O cădelniță de argint de China și novicelă în preț de 65 cor.; 3. Mineiul în 2 tomuri compactate, ediție nouă în preț de 110 cor.; 4. Sf. Evanghelie, compactată ediție nouă 30 cor.; 5. Triodul compactat, ediție nouă 23 cor.; 6. Un disc aurit pentru s. jertfă în preț de 15 cor.; 7. Două sticlute îmbrăcate în argint pentru s. mir și s. unt de lemn 24 cor. 80 fil.; 8. Un antimis nou. Suma totală: 426 cor. 80 fil. Pentru toate aceste prețioase obiecte, li aducem și pe această cale — în numele parohienilor

noștri profundă mulțămită. Bunul Dumnezeu să-i dăruiască încă mulți ani fericiți!

Brașov, 8 Martie 1915.

Moise Brumboiu Vasile Popa
protopop. maior în p. primcurat. biser.

Necrolog. † Emilia Deac după un morb greu și îndelungat, împărțită cu St. sacramele ale muribunzilor, la 4 Martie a. c. în etate de 19 ani, a trecut la cele veșnice. Inmormântarea se va săvârși în Secla 7 Martie 1915.

— † Dumitru Opreșiu, învățător pensionat în Șura-mare a încetat din viață Marți în 9 Martie st. n. 1915, la 7 ore dimineața, în etate de 68 ani.

Odihnească în pace!

Mai nou.

Budapesta, 10 Martie. (Oficial).

Pe frontul din Polonia rusească, activitatea răsboiului decurge. În Galiția apuseană, am mărit teritoriul dela Gorlice spre sud, care a fost ocupat de trupele noastre. Prin asalt am ocupat dela dușman un tranșeu vecin și am făcut prinsoneri peste 200 ostași. Artileria noastră — ajutată de timpul favorabil pentru spionat — ieri prin focul dat cu succes pe unele secțiuni din Carpați, a avut rezultate vădite. O dungă de deal — aproape de pozițiile noastre — ocupată de cavaleria dușmană, fiind Rușii atacați din coastă de focul artileriei noastre, refugiindu-se, au părăsit-o, cu care ocaziune, focul șrapnelor noastre, a pricinuit dușmanului mari pierde.

Pe frontul acesta, prin ocuparea unei poziții, am făcut prinsoneri 300 ruși și am capturat multă muniție. În fața pozițiilor noastre din Galiția sud-estică, în general e liniște. Dela Navorna spre nord am respins atacurile dușmanului date cu puteri slabe. În aceeaș vreme, într'alt loc, am respins mai multe divizii, cari au atacat frontul nostru și alungându-i am făcut prinsoneri 190 ostași.

În Bucovina în zilele din urmă nu s'a întâmplat nici un eveniment mai marcant. La Cernăuți pe țărmul nordic al Prutului s'au dat lupte nelsemnate.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abon. dela: Temesforgács pe 1914. — Dobriceni de 1915 sem. 1-iu. — Breț pe 1913. — Vaidasântioana pe 1915. — Felsőszelistye (Beneficiul inferior) pe 1913 patrarul prim. În anul trecut ați plătit în 6/1 și 11/8 pe 1/4 — 31/12 1912. Datorie veche încă este de ajuns; despre ce-am scris în 6/1 1914. Vă rugăm a-o regula, că e timpul. — Csanálos pe 1915 sem. 1-iu. — I. N. Oláhlápos pe patrarul prim 1915. — Uediszt Péter pe 1914 și 1915.

Proprietar, editor: Emil Tatar.
Redactor responsabil: Augustin Gruțila.